

Posudek na písemnou bakalářskou práci Daniela Knuta Pernetu

Středotónová ladění a jejich modifikace, to je název písemné bakalářské práce D. K. Pernetu.

Ta obsahuje prohlášení o samostatném vypracování práce, v obsahu pak nalezneme předmluvu, kde autor uvádí motivaci k jejímu vzniku. V úvodu (první kapitola) je nastíněno téma práce, v kapitole druhé se zabývá systematickou intervalů, jejich velikostí (včetně matematických důkazů) a vznikem komat. Ve třetí kapitole pojednává o nástrojích, vhodných pro středotónová ladění. Ve čtvrté kapitole autor uvažuje o podmínkách vzniku nového ladění na přelomu 15. a 16. století a zabývá se ve třech sukapitolách přirozeným laděním, laděním G. Zarlina a zdvojenými semontonií klávesových nástrojů. Pátá kapitola je věnována úvahám o vzniku nového ladění, ladění jako dělení oktávy na 12 půltónů a věnuje se problematice půltónů. V kapitole šesté se postupně probírá nejdůležitější středotónová ladění, pythagorejské, Pareirovo, $1/4$, $1/3$, $2/7$, $1/5$ koma středotónového ladění, dále se v téže kapitole věnuje enharmonickým modifikacím a nakonec rovnoměrně temperovanému ladění. Následuje závěr, seznam použité literatury a přílohy.

D. K. Pernet napsal podle mého názoru pozoruhodnou a velmi zdařilou práci. Téma, které zpracovává ovšem není snadné, hlavně pro jeho fyzikální základy, kde je třeba zejména v matematice vyššího vzdělání, než jakého se dostane většině muzikantů, kteří projdou pouze hudebním školstvím. Ne každý má tu ambici, aby si vzdělání z matematiky rozšířil a doplnil, jak to učinil například houslový virtuóz Giuseppe Tartini, který ve svém spise o harmonii údajně používá složité matematické výpočty. Zejména druhá kapitola obsahuje množství matematických výpočtů, které - ač jak autor říká „...se snažil počítat srozumitelným způsobem i pro laika...“ - mnohým čtenářům zůstanou asi zapovězeny. Pro mne je velmi cenná příloha č. 1 – tabulka, kde uvádí hodnoty některých intervalů ve vybraných laděních měrnými jednotkami, centy. Prostým porovnáním jednotlivých intervalů u různých ladění dostane čtenář pěknou ukázkou jemných nuancí mezi nimi. Podobnou tabulku bych uvítal také u komat, kde vedle matematických výpočtů mohly být údaje o velikosti těchto komat právě v centech. Pernetova práce obsahuje také poměrně velký počet cizích výrazů, které nejsou ve standardní výbavě muzikantů a běžné populace. Ve většině případů jejich význam z textu vyplývá, přesto si však myslím, že by malý slovníček těchto méně používaných výrazů byl na místě. Ještě jedna drobnost, v obsahu chybí název podkapitoly 4.3.

I z jazykového hlediska se práce jeví jako velmi pěkná a čistá, jen škoda, že se na straně 16 vloudily dvě chyby. Ve druhém odstavci v třetím řádku slovo „španěle“ – má být „Španěla“ (označení příslušníka k určitému místu a správné skloňování). Na stránce 14 řádek třetí, slovo „konservativní“ se dnes píše s písmenem „z“.

Pernetův spis je vcelku poměrně stručný, ale sdělný, poučný a jistě je velmi zajímavým příspěvkem k dané problematice. Rozhodně jej doporučuji všem zájemcům o danou tematiku.

Hodnocení A

Josef Popelka